

EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 22.8.2012.
COM(2012) 460 final

2012/0225 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS,

**ar kuru groza Lēmumu 2007/641/EK par apspriežu pabeigšanu ar Fidži Republiku
saskaņā ar ĀKK un EK partnerattiecību nolīguma 96. pantu un Attīstības sadarbības
instrumenta 37. pantu pagarina tā piemērošanas termiņu**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. Pēc 2006. gada decembra militārā apvērsuma notika apspriedes saskaņā ar pārskatītā Kotonū nolīguma 96. pantu. To rezultātā 2007. gada aprīlī tika pieņemtas apņemšanās par cilvēktiesībām, demokrātijas principiem un tiesiskumu. Lai nodrošinātu zināmu vienlaicīguma pakāpi starp pieņemto apņemšanos ievērošanu no Fidži puses un attīstības sadarbību, Padome 2007. gada 1. oktobrī ar Lēmumu 2007/641/EK pieņēma atbilstīgus pasākumus attiecībā uz Fidži.
2. Fidži prezidents 2009. gada 10. aprīlī atcēla Konstitūciju, atlaida visus tiesnešus un paziņoja, ka vēlēšanas notiks vēlākais 2014. gada septembrī. Tādējādi Fidži vienpusēji neizpildīja galvenās apņemšanās, kuru ievērošanu tā Eiropas Savienībai solīja 2007. gada aprīlī. Tas notika nākamajā dienā pēc tam, kad Apelācijas tiesa par nelikumīgu pasludināja militārpersonu vadītās valdības izveidi pēc 2006. gada apvērsuma. Turklāt Fidži tika izsludināts ārkārtas stāvoklis, un vārda brīvība tika būtiski ierobežota.
3. Ņemot vērā šo negatīvo pavērsienu, Padome ar 2009. gada 24. septembra Lēmumu 2009/735/EK nolēma līdz 2010. gada 31. martam pagarināt termiņu to atbilstīgo pasākumu piemērošanai, kas paredzēti Lēmumā 2007/641/EK attiecībā uz Fidži un kuru piemērošanas termiņam bija jābeidzas 2009. gada 1. oktobrī. Ņemot vērā, ka ar ES saskaņoto saistību īstenošana joprojām kavējās, Padome 2010. gada 29. martā ar Lēmumu 2010/208/ES nolēma līdz 2010. gada 1. oktobrim pagarināt termiņu to atbilstīgo pasākumu piemērošanai, kas paredzēti Lēmumā 2007/641/EK attiecībā uz Fidži, un pēc tam 2010. gada 27. septembrī ar Lēmumu 2010/589/ES nolēma vēlreiz pagarināt šo pasākumu piemērošanas termiņu līdz 2011. gada 31. martam un ar 2011. gada 31. marta Lēmumu 2011/219/ES līdz 2011. gada 30. septembrim, un pēc tam ar 2011. gada 26. septembra Lēmumu 2011/637/ES līdz 2012. gada 30. septembrim.
4. Lai gan 2010. gada maijā tika atcelta lielākā daļa no Fidži paredzētā 2010. gada piešķiruma saskaņā ar agrākajām Cukura protokola valstīm paredzētajiem papildu pasākumiem, kas bija atkarīgs no demokrātiskā procesa turpināšanas, daļu no šā piešķiruma rezervēja, lai ES delegācija Suvā varētu sniegt tiešu palīdzību no cukura ražošanas tiešā veidā atkarīgajiem iedzīvotājiem, tādējādi mazinot negatīvās sociālās sekas.
5. Atbilstīgi Komisijas Lēmumam C(2010)8130 Fidži paredzētais orientējošais piešķirums 2011.–2013. gada laikposmam bija noteikts 51,094 miljonu euro apmērā. Tā kā tika samazināti 2013. gada piešķirumi papildu pasākumiem Cukura protokola valstīm, piešķirums Fidži tika samazināts par 2,438 miljoniem euro. Tomēr šā piešķiruma pieejamība (kopumā vai daļēji) būs atkarīga no sekmēm apspriežu procesā saskaņā Kotonū nolīguma 96. pantu (Attīstības sadarbības instrumenta 37. pantu); ja šādu sekmju nav, tiek ņemti vērā tikai pasākumi sociālo seku mazināšanai.
6. Ņemot vērā nepārtraukto sociālekonomiskās situācijas pasliktināšanos Fidži, 2011. gadā ES atsāka Fidži sniegt mērķtiecīgas attīstības palīdzību, lai atbalstītu visneaizsargātākās iedzīvotāju grupas. Šī palīdzība netiek virzīta caur valdību.

7. Kopš 2012. gada sākuma ir vērojamas pozitīvas tendences, proti, 2012. gada 7. janvārī tika atcelti Valsts ārkārtas stāvokļa noteikumi, un 2012. gada 9. martā sākās politiskais process, kā rezultātā līdz 2013. gada martam tiks izveidota jauna konstitūcija un atjaunota konstitucionālā demokrātija, līdz 2014. gada septembrim rīkojot jaunas parlamenta vēlēšanas. Tomēr vēl pastāv ierobežojumi atsevišķos cilvēktiesību un pamatbrīvību jautājumos.
8. Ņemot vērā iepriekšminētos apsvērumus, Eiropas Savienībai šajā posmā būtu jāpielāgo pašreizējā politika un atbilstīgie pasākumi un jāpagarina to termiņš.
9. Līdz ar to Komisija ierosina Padomei grozīt atbilstīgos pasākumus, lai iedrošinātu Fidži turpināt virzību uz demokrātijas un tiesiskuma atjaunošanu un cilvēktiesību un pamatbrīvību pilnīgu ievērošanu, kā arī pagarināt šo pasākumu piemērošanas termiņu vēl uz 12 mēnešiem, proti, līdz 2013. gada 30. septembrim.
10. Eiropas Savienībai jāturpina regulārs dialogs un pastāvīga politiska iesaiste Fidži, tāpēc lēmums arī turpmāk ir regulāri jāpārskata.
11. Ir ierosināts par šo lēmumu paziņot Fidži pagaidu valdībai, pamatojoties uz pievienoto vēstules projektu prezidentam *Nailatikau*, informējot viņu par to, ka a) ES atzinīgi vērtē nesenās pozitīvās tendences Fidži, kas paver ceļu uz demokrātiskās varas atjaunošanu un rosina turpmākus pasākumus attiecībā uz atlikušajiem ierobežojumiem cilvēktiesību un pamatbrīvību jautājumos, b) ES joprojām ir apņēmusies turpināt pastiprinātu politisko dialogu saskaņā ar Kotonū nolīguma 8. pantu, c) turpmākajos lēmumos par attīstības sadarbību ES ņems vērā progresu ceļā uz konstitucionālās kārtības atjaunošanu un šādā garā ES vēlas iesaistīties 11. EAF plānošanas procesa sagatavošanā, kā arī laikus paziņot par orientējošu valsts piešķirumu šajā procesā, turpretim 11. EAF plānošanas dokumentu finalizēšana, parakstīšana un īstenošana tiks paredzēta ar demokrātiski ievēlēto valdību un d) 96. panta pārskatīšanas vizīte un formāls dialogs, kas jāriko pēc ticama, iekļaujoša un pārredzama konstitucionālo konsultāciju procesa sekmīgas noslēgšanas, ko plānots pabeigt līdz 2013. gada martam, varētu būt pamats atbilstīgo pasākumu turpmākai pozitīvai pārskatīšanai, ja to pieļaus panāktais progress.
12. Atbilstīgo pasākumu grozījumi ir pirmā piesardzīgā reakcija uz attiecīgajiem nesenajiem notikumiem un ļauj sākt plānošanas apspriedes par 11. EAF, kā arī paziņot par Fidži paredzēto orientējošo piešķirumu no 11. EAF, tiklīdz to ļaus vajadzīgie lēmumi par nākamā EAF izveidi. Spēkā esošo pasākumu būtība netiek mainīta.

Secinājums

Ņemot vērā iepriekšminēto, Padome tiek aicināta pieņemt pievienoto priekšlikuma projektu Padomes lēmumam, ar ko groza Fidži Republikā paredzētos atbilstīgos pasākumus un to piemērošanas termiņu.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS,

ar kuru groza Lēmumu 2007/641/EK par apspriežu pabeigšanu ar Fidži Republiku saskaņā ar ĀKK un EK partnerattiecību nolīguma 96. pantu un Attīstības sadarbības instrumenta 37. pantu pagarina tā piemērošanas termiņu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Partnerattiecību nolīgumu starp Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu grupas locekļiem, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses, kas noslēgts 2000. gada 23. jūnijā Kotonū¹ un pārskatīts Vagadugu, Burkinafaso 2010. gada 22. jūnijā² (turpmāk "Kotonū nolīgums"), un jo īpaši tā 96. pantu,

ņemot vērā Iekšējo nolīgumu starp dalībvalstu valdību pārstāvjiem Padomes sanāksmē par pasākumiem, kas jāveic, un procedūrām, kas jāievēro, lai īstenotu Kotonū nolīgumu³, un jo īpaši tā 3. pantu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Regulu (EK) Nr. 1905/2006, ar ko izveido finanšu instrumentu sadarbībai attīstības jomā (Attīstības sadarbības instruments)⁴, un jo īpaši tās 37. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Padomes Lēmums 2007/641/EK⁵ tika pieņemts, lai īstenotu atbilstīgus pasākumus pēc Kotonū nolīguma 9. pantā norādīto svarīgāko elementu un Attīstības sadarbības instrumenta 3. pantā norādīto vērtību pārkāpuma.
- (2) Minēto pasākumu piemērošanas termiņš tika pagarināts ar Padomes Lēmumu 2009/735/EK⁶ un pēc tam ar Padomes Lēmumiem 2010/208/ES⁷, 2010/589/ES⁸, 2011/219/ES⁹ un 2011/637/ES¹⁰, jo Fidži Republikai ne tikai vēl jāīsteno tās svarīgās

---

¹ OV L 317, 15.12.2000., 3. lpp.

² OV L 287, 4.11.2010., 3. lpp.

³ OV L 317, 15.12.2000., 376. lpp.

⁴ OV L 378, 27.12.2006., 41.–71. lpp.

⁵ OV L 260, 5.10.2007., 15. lpp.

⁶ OV L 262, 6.10.2009., 43. lpp.

⁷ OV L 89, 9.4.2010., 7. lpp.

⁸ OV L 260, 2.10.2010., 10.–15. lpp.

⁹ OV L 93, 7.4.2011., 2.–8. lpp.

¹⁰ OV L 252, 28.9.2011., 1.–7. lpp.

apņemšanās, kurām Fidži piekrita 2007. gada aprīlī notikušo apspriežu gaitā attiecībā uz Kotonū nolīguma svarīgākajiem elementiem, bet vairāku apņemšanos sakarā ir notikuši arī nozīmīgi regresīvi pavērsieni.

- (3) Tomēr kopš 2012. gada sākuma ir vērojamas pozitīvas tendences saistībā ar demokrātijas atjaunošanu Fidži, kuras būtu jāatzīst, kā arī jāapsver turpmāka atkārtota iesaiste nākotnes attīstības palīdzības plānošanā.
- (4) Lēmuma 2007/641/EK termiņš beidzas 2012. gada 30. septembrī. Ir lietderīgi atjaunināt tā saturu un attiecīgi pagarināt tā darbības termiņu,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Lēmumu 2007/641/EK ar šo groza šādi:

- (1) Regulas 3. panta otro daļu aizstāj ar šādu:

„Tas ir spēkā līdz 2013. gada 30. septembrim. To regulāri pārskata vismaz reizi sešos mēnešos.”;

- (2) pielikumu aizstāj ar šā lēmuma pielikumu.

2. pants

Vēstuli šā lēmuma pielikumā adresē Fidži Republikai.

3. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Briselē,

*Padomes vārdā
priekšsēdētājs
[...]*

PIELIKUMS

Vēstules projekts

Viņa Ekselencei Ratu Epeli NAILATIKAU

Fidži Republikas prezidentam

Suva

Fidži Republika

Ekselence!

Eiropas Savienība (ES) piešķir lielu nozīmi Kotonū nolīguma 9. panta un Attīstības sadarbības instrumenta 3. panta noteikumiem. ĀKK un ES partnerattiecības ir balstītas uz cilvēktiesību, demokrātijas principu ievērošanu un tiesiskumu, kas ir Kotonū nolīguma svarīgākie elementi un ir mūsu attiecību pamatā.

ES Padome 2006. gada 11. decembrī nosodīja militāro apvērsumu Fidži.

Pamatojoties uz Kotonū nolīguma 96. pantu un ņemot vērā to, ka 2006. gada 5. decembra militārais apvērsums ir minētā nolīguma 9. pantā uzskaitīto svarīgāko elementu pārkāpums, ES aicināja Fidži uz apspriedēm, lai, kā paredzēts Kotonū nolīgumā, rūpīgi izanalizētu situāciju un nepieciešamības gadījumā veiktu pasākumus tās labošanai.

Minēto apspriežu oficiālā daļa sākās Briselē 2007. gada 18. aprīlī. ES bija gandarīta, ka tajā laikā pagaidu valdība apstiprināja vairākas svarīgas apņemšanās attiecībā uz cilvēktiesībām un pamatbrīvībām, demokrātijas principu ievērošanu un tiesiskumu, kā tas atzīmēts turpmāk, un ierosināja pozitīvus pasākumus attiecībā uz to īstenošanu.

Diemžēl kopš tā laika ir bijuši vairāki regresīvi notikumi, jo īpaši 2009. gada aprīlī, kas nozīmē, ka Fidži tādējādi nav izpildījusi vairākas apņemšanās. Tas īpaši attiecas uz Konstitūcijas atcelšanu, ļoti lielo kavēšanos ar parlamenta vēlēšanu organizēšanu un uz cilvēktiesību pārkāpumiem. Lai gan apņemšanos īstenošana ir ievērojami aizkavējusies, šo apņemšanos lielākā daļa ir ārkārtīgi svarīgas Fidži pašreizējā situācijā un tāpēc ir pievienotas šai vēstulei. Tā kā Fidži ir vienpusēji nolēmusi nepildīt vairākas svarīgas apņemšanās, tā ir zaudējusi attīstības līdzekļus.

Kopš 2012. gada sākuma ir vērojamas pozitīvas tendences, proti, 2012. gada 7. janvārī tika atcelti Valsts ārkārtas stāvokļa noteikumi, un 2012. gada 9. martā sākās politiskais process, kā rezultātā līdz 2013. gada martam tiks izveidota jauna konstitūcija un atjaunota konstitucionālā demokrātija, līdz 2014. gada septembrim rīkojot jaunas parlamenta vēlēšanas. Tomēr joprojām pastāv ierobežojumi noteiktos cilvēktiesību un pamatbrīvību jautājumos.

Atzīstot minētās tendences un partnerības garā, kas ir Kotonū nolīguma stūrakmens, ES pauž gatavību iesaistīties jaunā formālā dialogā attiecībā uz minētajām tendencēm. Šādu dialogu varētu paredzēt 96. panta pārskatīšanas vizītes ietvaros pēc ticama, iekļaujoša un pārredzama konstitucionālo konsultāciju procesa sekmīgas noslēgšanas, kas ir plānots 2013. gada martā.

Līdz ar to ES ir nolēmusi pagarināt esošo atbilstīgo pasākumu derīguma termiņu Fidži un tos grozīt, kas ir pirmā reakcija uz Fidži veiktajiem pasākumiem, ļaujot jo īpaši sākt plānošanas apspriedes par 11. EAF un laikus paziņot par orientējošo piešķirumu Fidži. 11. EAF plānošanas dokumentu finalizēšana, parakstīšana un īstenošana tiks paredzēta ar nākotnē demokrātiski ievēlētu valdību. Līdz ar to ir īpaši svarīgi, lai pagaidu valdība apņemtos īstenot ticamu, iekļaujošu un pārredzamu konstitucionālo konsultāciju procesu un vietējo politisko dialogu un sevišķi ievērotu saistības attiecībā uz cilvēktiesībām un tiesiskumu, kā arī atceltu atlikušos ierobežojumus. Lai gan ES savā nostājā vadās pēc Kotonū nolīguma svarīgākajiem elementiem un tā pamatprincipiem, īpaši attiecībā uz dialoga nozīmīgo lomu un savstarpēju saistību izpildi, tiek uzsvērts, ka no ES puses nav iepriekšēju secinājumu par šā dialoga iznākumu.

Ja plānotajai pārskatīšanai un dialogam būs pozitīvs iznākums, ES apņemas turpmāk pozitīvi pārskatīt šos atbilstīgos pasākumus. Un otrādi, ja situācija Fidži neuzlabojas, tad Fidži arī turpmāk zaudēs attīstības līdzekļus no ES. Tas nozīmē, ka turpmāka progresā novērtējums par atgriešanos pie konstitucionālas valsts iekārtas būs galvenais faktors, kas ietekmēs ES turpmākos lēmumus par Fidži Valsts indikatīvo programmu 11. Eiropas attīstības fonda (EAF) ietvaros.

ES aicina Fidži līdz oficiālā dialoga sākšanai turpināt uzlaboto politisko dialogu un padarīt to intensīvāku.

Atbilstīgie pasākumi ir šādi:

- var turpināt humāno palīdzību un tiešu atbalstu pilsoniskai sabiedrībai un visneaizsargātākajām iedzīvotāju grupām,
- tika ļauts turpināt notiekošos sadarbības pasākumus, jo īpaši saskaņā ar 8. un 9. EAF,
- var īstenot sadarbības pasākumus, kas palīdzētu atjaunot demokrātiju un uzlabot pārvaldību, izņemot ļoti ārkārtējos apstākļos,
- tika atļauts īstenot 2006. gadā paredzētos cukura reformas papildu pasākumus. Finansēšanas nolīgumu Fidži tehniskā līmenī parakstīja 2007. gada 19. jūnijā. Tiek atzīmēts, ka finansēšanas nolīgumā ietverta atlikšanas klauzula,
- piešķirums cukura nozarei 2007. gadā bija nulle,
- piešķirums cukura nozarei 2008. gadā bija atkarīgs no vēlēšanu ticamas un savlaicīgas sagatavošanas pierādījumiem saskaņā ar saskaņoto apņemšanos, jo īpaši attiecībā uz tautas skaitīšanu, vēlēšanu iecirkņu atkārtotu noteikšanu un vēlēšanu reformu saskaņā ar Konstitūciju, kā arī no tādu pasākumu veikšanas, kas nodrošina vēlēšanu biroja funkcionēšanu, tostarp vēlēšanu uzrauga iecelšanu līdz 2007. gada 30. septembrim saskaņā ar Konstitūciju. Piešķirums cukura nozarei par 2008. gadu tika zaudēts 2009. gada 31. decembrī,
- 2009. gada piešķirums cukura nozarei tika atcelts 2009. gada maijā, jo pagaidu valdība nolēma aizkavēt vispārējo vēlēšanu rīkošanu līdz 2014. gada septembrim,
- 2010. gada piešķirums tika atcelts līdz 2010. gada 1. maijam, jo demokrātijas procesa turpināšanā nebija nekāda progresā; tomēr, ņemot vērā kritisko situāciju cukura nozarē, daļu no piešķiruma rezervēja tiešai palīdzībai no cukura ražošanas tiešā veidā atkarīgajiem

iedzīvotājiem, lai mazinātu negatīvās sociālās sekas. Šos līdzekļus centrāli pārvalda ES delegācija Suvā, un tie netiek virzīti caur valdību,

- var veikt daudzgadu indikatīvās programmas sagatavošanu un iespējamo parakstīšanu 2011.–2013. gadam paredzētiem cukura reformas papildu pasākumiem,
- orientējošā piešķiruma pieejamība saskaņā ar 2011.–2013. gadā paredzēto daudzgadu indikatīvo programmu par papildu pasākumiem bijušajām Cukura protokola valstīm būs atkarīga no apspriežu procesā panāktās vienošanās; ja šāda vienošanās netiks panākta, tad, piešķirot līdzekļus no šā piešķiruma, tiks ņemti vērā tikai pasākumi sociālo seku mazināšanai,
- var uzsākt 11. EAF plānošanas procesa sagatavošanu, lai Fidži varētu laikus saņemt paziņojumu par orientējošo piešķirumu,
- varētu apsvērt konkrētu atbalstu, kas paredzēts galveno apņemšanos sagatavošanai un īstenošanai, jo īpaši lai atbalstītu vēlēšanu sagatavošanu un/vai norisi,
- netiek ieteikta reģionālā sadarbība un Fidži dalība tajā,
- apņemšanās tiks uzraudzītas saskaņā ar šīs vēstules pielikumā izklāstītajiem noteikumiem par regulāru dialogu, efektīvu sadarbību ar novērtēšanas un uzraudzības misijām un ziņojumu sniegšanu.

Turklāt ES sagaida, ka, īstenojot Ievērojamu cilvēku grupas ieteikumus, kuriem foruma ārlietu ministri piekrituši savā sanāsmē Vanuatu 2007. gada 16. martā, Fidži pilnībā sadarbosies ar Klusā okeāna salu forumu. Šajā kontekstā ES atzinīgi vērtē neseno progresu attiecībā uz sadarbošanos ar Klusā okeāna salu foruma ministru kontaktu grupu, kas izveidota, lai uzraudzītu Fidži sagatavošanās progresu attiecībā uz vēlēšanām un atgriešanos pie demokrātijas.

Eiropas Savienība turpinās cieši sekot situācijai Fidži. Saskaņā ar Kotonū nolīguma 8. pantu ar Fidži notiks pastiprināts politiskais dialogs, lai nodrošinātu cilvēktiesību ievērošanu, demokrātijas atjaunošanu un tiesiskuma ievērošanu, līdz abas puses secinās, ka pastiprinātais dialogs ir sasniedzis savu mērķi.

Ja pagaidu valdības apņemšanos īstenošana palēninās, tiek pārtraukta vai apdraudēta, ES saglabā tiesības atkārtoti pielāgot atbilstīgos pasākumus.

ES uzsver, ka Fidži privilēģijas sadarbībā ar ES ir atkarīgas no Kotonū nolīguma svarīgāko elementu un Attīstības sadarbības instrumentā noteikto principu ievērošanas. Lai pārliecinātu ES, ka pagaidu valdība ir pilnībā gatava īstent apņemšanās, ir svarīgi panākt drīzu un būtisku progresu saskaņoto apņemšanos izpildē.

Ar cieņu

Briselē,

Padomes vārdā –

K. EŠTONE

priekšsēdētāja

Komisijas vārdā –

A. PIEBALGS

komisārs

AR FIDŽI REPUBLIKU SASKAŅOTĀS APŅEMŠANĀS

A. Demokrātisku principu ievērošana

Apņemšanās Nr. 1

Brīvas un taisnīgas parlamenta vēlēšanas notiek 24 mēnešu laikā kopš 2007. gada 1. marta atbilstīgi konstatējumiem novērtējumā, kas ir jāveic neatkarīgiem revidentiem, kurus iecēlis Klusā okeāna salu foruma sekretariāts. Vēlēšanu sagatavošana un norise tiks kopīgi uzraudzīta, pielāgota un pārskatīta pēc nepieciešamības, pamatojoties uz savstarpēji saskaņotiem kritērijiem. Tas jo īpaši nozīmē, ka:

- līdz 2007. gada 30. jūnijam pagaidu valdība pieņems grafiku, kurā norādīti datumi dažādo pasākumu pabeigšanai, kuri ir jāveic, lai sagatavotos jaunajām parlamenta vēlēšanām,
- grafikā nosaka tautas skaitīšanas laiku, vēlēšanu iecirkņu atkārtotu noteikšanu un vēlēšanu reformu,
- vēlēšanu iecirkņu noteikšanu un vēlēšanu reformu veiks saskaņā ar Konstitūciju,
- tiks veikti pasākumi, lai nodrošinātu vēlēšanu biroja funkcionēšanu, tostarp vēlēšanu uzrauga iecelšanu līdz 2007. gada 30. septembrim saskaņā ar Konstitūciju,
- viceprezidenta iecelšana tiks veikta saskaņā ar Konstitūciju.

Apņemšanās Nr. 2

Pagaidu valdība, pieņemot galvenās likumdošanas, fiskālās un citas politikas iniciatīvas un izmaiņas, ņems vērā apspriedes ar pilsonisko sabiedrību un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām.

B. Tiesiskums

Apņemšanās Nr. 1

Pagaidu valdība darīs visu iespējamo, lai novērstu drošības aģentūru paziņojumus iebiedēšanas nolūkā.

Apņemšanās Nr. 2

Pagaidu valdība atbalsta 1997. gada Konstitūciju un garantē konstitucionālu iestāžu, piemēram, Fidži Cilvēktiesību komisijas, Valsts dienesta komisijas un Konstitucionālo iestāžu komisijas, normālu un neatkarīgu funkcionēšanu. Tiks saglabāta Lielās virsaišu padomes būtiska neatkarība un funkcionēšana.

Apņemšanās Nr. 3

Tiek pilnībā ievērota tiesu iestāžu neatkarība, tās var brīvi darboties, un visas attiecīgās personas ievēro to nolēmumus, jo īpaši:

- pagaidu valdība apņemas līdz 2007. gada 15. jūlijam iecelt tribunālu saskaņā ar Konstitūcijas 138. panta 3. punktu,
- tiesnešu iecelšanu un/vai atlaišanu turpmāk veic, stingri ievērojot konstitucionālos noteikumus un procedūras noteikumus,
- karaspēks, policija un pagaidu valdība nekādā veidā neiejauksies tiesu darbībā, tostarp pilnībā respektēs juridiskās profesijas.

Apņemšanās Nr. 4

Visi kriminālprocesi saistībā ar korupciju notiek ar atbilstīgu tiesas kanālu starpniecību, un jebkuras citas iestādes, kuras tiktu izveidotas, lai izmeklētu iespējamus korupcijas gadījumus, darbosies saskaņā ar Konstitūciju.

C. Cilvēktiesības un pamatbrīvības

Apņemšanās Nr. 1

Pagaidu valdība veiks visus nepieciešamos pasākumus, lai veicinātu visu iespējamo cilvēktiesību pārkāpumu izmeklēšanu vai izskatīšanu atbilstīgi Fidži tiesību aktos noteiktajām dažādajām procedūrām un tajos paredzētajās instancēs.

Apņemšanās Nr. 2

Ja nepastāvēs draudi valsts drošībai, sabiedriskai kārtībai un drošībai, pagaidu valdība 2007. gada maijā atcels Valsts ārkārtējā stāvokļa noteikumus.

Apņemšanās Nr. 3

Pagaidu valdība ir apņēmusies nodrošināt, lai Fidži Cilvēktiesību komisija funkcionētu pilnīgi neatkarīgi un saskaņā ar Konstitūciju.

Apņemšanās Nr. 4

Tiek pilnībā ievērota izpausmes brīvība un plašsaziņas līdzekļu brīvība visos tās veidos, kā paredzēts Konstitūcijā.

D. Turpmākie pasākumi attiecībā uz apņemšanos

Apņemšanās Nr. 1

Pagaidu valdība apņemas uzturēt regulāru dialogu, lai varētu pārbaudīt panākto progresu, un nodrošina ES un Eiropas Komisijas iestādēm/pārstāvjiem pilnīgu piekļuvi informācijai par visiem jautājumiem attiecībā uz cilvēktiesībām, demokrātijas un tiesiskuma atjaunošanu Fidži miermīlīgā ceļā.

Apņemšanās Nr. 2

Pagaidu valdība pilnībā sadarbojas ar visām ES misijām progresa novērtēšanai un uzraudzībai.

Apņemšanās Nr. 3

Pagaidu valdība, sākot no 2007. gada 30. jūnija, reizi trijos mēnešos nosūta progresu ziņojumus par Kotonū nolīguma būtiskajiem elementiem un apņemšanos kopumu.

Tiek atzīmēts, ka atsevišķus jautājumus var efektīvi risināt tikai ar pragmatisku pieeju, kas atzīst faktisko situāciju un ir vērsta uz nākotni.